

นิทานเวตาล เรื่องที่ ๙

นำเสนอเมื่อ : 27 ต.ค. 2551

นิทานเวตาล

เรื่องที่ ๙

อะไรหนอ...ที่ทำให้พระเจ้าวิกรมมัททิตย์
ต้องเสด็จขึ้นไปปลดเจ้าเวตาลลงมาจากต้นโอศกครั้งแล้วครั้งเล่า
จนถึงครั้งนี้

พระเจ้าวิกรมมัททิตย์ ทรงปลดเวตาลลงมาจากต้นโอศกแล้วใส่เวตาลกลับลงไปนยาม
ยังไม่ทันไรเจ้าเวตาลก็เริ่มเล่านิทานถวายต่อทันที แล้วยืนยันว่าเป็นเรื่องจริงอีกเช่นเดิม

ณ ดินแดนกว้างไกลออกไป ในประเทศอันสวยงามสง่างามแห่งหนึ่งนั้น
มีสาวงามที่เป็นที่เลื่องลือไปทั่วหัวสารทิศ นามว่า "มุกดาวลี" ซึ่งนางเป็นบุตรสาวของพราหมณ์หริทาส
บรรดาบัณฑิตและกวีจำนวนมากต่างพากันแต่งกายพุกกลอนแสดงความรัก บางก็กล่าวคำเยนยอ
ถา นางมุกดาวลีอยู่ ณ ที่ใด นางก็จะต้องได้ยินความเหล่านี้จนนางเกิดความเบื่อหน่าย
และเกลียดผู้แต่งกวีเหล่านั้นอย่างมาก จนวันหนึ่งนางจึงบอกกับบิดาว่า

"ท่านพ่อคะ ถ้าคิดจะหาสามีให้ลูกแล้วละก็ ต้องหาชายที่มีรูปร่างดี
และไม่เคยแต่งกายพุกกลอนเป็นอันขาด โดยชายคนนั้นจะต้องเป็นคนมีชาว์ปัญญาประกอบด้วยความรู้เป็นสำคัญ"

เวลาล่วงเลยไปเป็นปี แล้ววันหนึ่งได้มีชายสี่คน มาจากสี่ทิศ ได้เข้ามาขอพบพราหมณ์หริทาส
แจ้งความประสงค์อยากได้บุตรสาวพราหมณ์ไปเป็นภรรยา พราหมณ์หริทาสจึงแนะนำให้มาพบใหม่ในวันรุ่งขึ้น
เพื่อจะได้ทดสอบความดีกันในด้านเจรจาแสดงความรู้

วันรุ่งขึ้น ชายทั้งสี่ก็มาที่บ้านของพราหมณ์หริทาสตามนัด

ชายคนที่ ๑ กล่าวว่า "ข้าพเจ้าชื่อ "มหาเสนี" ชายใดที่ไม่เชื่อว่าโลกนี้มีความเปลี่ยนแปลง
ชายนั้นย่อมเป็นคนโง่"

ชายคนที่ ๒ กล่าวว่า "ข้าพเจ้าชื่อ "มหิงสา" หญิงใดปฏิบัติชายผู้ซึ่งบิดา-มารดายกให้
ได้ชื่อว่าเป็นหญิงดี"

ชายคนที่ ๓ กล่าวว่า "ข้าพเจ้าเกิดในตระกูลนักรบชื่อ "คุณากร"

มารดาคุมครองบุตรเมื่อเป็นทารก บิดาคุมครองเมื่อบุตรเติบโตใหญ่ แต่บุรุษซึ่งเป็นชาตินักรบยอมจะคุมครองรักษาสกุลของตนทุกเมื่อ"

ส่วนชายคนที่ ๔ นั้นมาจากตระกูลพราหมณ์ ชื่อว่า "รัตนทัตต์" และเป็นเพื่อนสนิทกับคุณากร(ชายคนที่ 3) ครั้นเมื่อได้ยินชายทั้งสามคนแสดงภูมิปัญญากันเช่นนั้น ตนก็นั่งนิ่งอยู่ไม่พูดจาแต่ประการใด จนชายทั้งสามคนพากันคิดว่า ชายคนนั้นต้องโง่เขลาเบาปัญญาแน่ๆ ผู้คนที่นั่งอยู่ ณ ที่นั้น ได้กล่าวคะยั้นคะยอให้พูด รัตนทัตต์ก็พูดเพียงสั้นๆ ว่า "ความนิ่งนั้นดีกว่าการพูด"

เมื่อชายทั้งสี่คนได้กล่าวแสดงปัญญาจนครบแล้ว ก็เป็นอันสิ้นสุดการประลองภูมิปัญญา พราหมณ์หรือทาสก็ยังลั้งเลใจอยู่ เพราะไม่แน่ใจว่าจะเลือกคนไหนดี ฝ่ายนางมุกดาวลีก็นั่งเอียงอ้ายไม่ยอมพูดจาอะไร แต่ชายหางตาดูรัตนทัตต์ ชายคนที่สี่ที่กล่าวว่า "ความนิ่งดีกว่าการพูด" พราหมณ์หรือทาสเห็นอาการเช่นนั้น จึงตัดสินใจยกบุตรสาวให้รัตนทัตต์ ตามใจบุตรสาวต้องการ

เมื่อรุ่งขึ้นมาถึง รัตนทัตต์จึงพานางมุกดาวลีกลับไปยังบ้านของตน ส่วนคุณากรนักรบคนกล้านั้นมีความผูกพัน รักใคร่ ตอานางมุกดาวลีและรัตนทัตต์ผู้เพื่อน ด้วยความเป็นชายชาตินักรบที่รักความยุติธรรม คุณากรจึงไม่มีความริษยาโกรธเคืองอย่างไร คุณากรได้ให้สัญญาต่อทั้งสองว่า จะไม่ทอดทิ้งคนทั้งสองไปก่อนเวลาที่รัตนทัตต์จะพาภรรยากลับไปถึงบ้าน แล้วทั้งสามก็ออกเดินทาง

ระหว่างทางผ่านนั้น เต็มไปด้วยความยากลำบาก เพราะต้องข้ามยอดเขาหลายลูก ซึ่งมากไปด้วยภัยอันตรายต่างๆ นับแต่หน้าผาลึกแลดูน่ากลัว ลำธารน้ำเชี่ยวกรากไหลกระแทกหิน แต่ทั้งสามคนก็เดินฝ่าอุปสรรคเหล่านั้นมาได้เพราะการช่วยเหลือกัน

แต่ป่ายังลึก อันตรายก็ยิ่งมากและน่ากลัวขึ้น รัตนทัตต์จึงได้หยิบดาบออกมาจากย่ามเส้นหนึ่ง แล้วตัดออกเป็นสามเส้น ส่งให้นางมุกดาวลีเส้นหนึ่ง ให้คุณากรเส้นหนึ่ง พลังอธิบายนว

"ถ้าเกิดเหตุร้ายอันเป็นภัยต่อร่างกายแล้ว ให้เจ้าเอาเชือกที่เราให้นี้ ผูกเข้าที่แผล แผลก็จะเชื่อมต่อกันและหายสนิททันที"

ครั้นแจกเชือกแล้ว รัตนทัตต์ก็สอมนมต์ให้เพื่อนและภรรยา ทั้งกำชับว่า

เจ้าทั้งสองต้องจำไว้ให้ขึ้นใจ เพราะมันจะช่วยชีวิตในยามคับขันได้"

แล้วทั้งสามก็เดินพ้นจากป่าออกสู่ท้องทุ่งในเวลาเย็นวันหนึ่ง แต่ได้มีพวก กลุ่มโจรจำนวนมากพากันเขามารุมจะทำร้าย รัตนทัตต์จึงรีบนำนางมุกดาวลีเข้าซ่อนเอาไว้ที่พุ่มไม้ แล้วกลับออกมาช่วยคุณากรต่อสู้กับพวกโจร แต่ด้วยกำลังน้อยจึงถูกอาวุธของพวกโจรลั่นกำลังลงในไม้ช้า เมื่อพวกโจรป่าเห็นเช่นนั้น ก็ตรงเข้าไปปลดของมีค่า เสร็จแล้วก็ชักดาบออกมาตัดศีรษะให้ขาดออกจากร่างทั้งสองศพ จึงพากันกลับไป

นางมุกดาวลีตกใจแทบสิ้นสติ ครั้นเมื่อได้ยินเสียงเจี๊ยบลงแล้ว นางจึงออกจากที่ซ่อน เห็นแต่ศพของสามีและเพื่อนนอนอยู่กลางดิน ส่วนหัวทั้งสองก็กลิ้งอยู่ข้างๆ นั้น นางนั่งร้องไห้คร่ำครวญอยู่ข้างศพทั้งสองอยู่นานจนเป็นเวลาค่ำ นางจึงนึกขึ้นได้ว่าสามีได้สอมนมต์ให้ไว้แล้ว นางจึงดีใจ ยกเอาหัวของคนทั้งสองมาวางต่อเข้ากับร่าง แล้วเอาดาบผูกหัวกับตัวเขาด้วยกัน

แต่เวลานั้นเป็นเวลาที่มีตมมองเห็นไม่ถนัด ทั้งเป็นเวลาที่น่ากำลังตกใจกลัว
ไม่ทันได้พิจารณาอะไรให้ละเอียดรอบครอบ หัวและตัวที่ต่อกันจึงผิดตางสลับกันไป

นางมุกดาวลีไม่ทันสังเกตเห็นลงรายมนต์ชีวิตนี้ ซึ่งรัตนทัตต์ได้สอนเอาไว้ให้
ครั้นนางรายมนต์จับลงชายทั้งสองก็มีชีวิตคืนมา ตางคนลืมนาลูกขึ้นนั่งลูปคำตัวเอง
เหมือนหนึ่งจะดูว่าร่างกายยังอยู่ครบหรือไม่ แต่เมื่อลูปพบร่างกายเต็มทั้งตัวแล้วก็ไม่หายสงสัย
ตางคนตางสงสัยว่าตมมีอะไรผิดเขาสักแห่ง

ฝ่ายนางมุกดาวลีนั้น เมื่อเห็นชายทั้งสองทำกริยาประหลาดๆ
ก็นึกว่าเป็นเพราะความมึนงงในสมองเพราะถูกตัดหัว นางจึงมอดดูอยู่ครู่หนึ่ง แล้ววิ่งเข้าไปกอดชายผู้มีหัวเป็นสามมี
แต่เขาไม่ยอมให้นางเขาไกลตัว กลับผลักใสให้ออกห่าง จนนางมุกดาวลีละอายใจเป็นที่สุด
จึงวิ่งเข้าไปกอดชายอีกคนหนึ่งซึ่งคิดว่าตมเป็นสามมีของตนแน่ๆ แต่ชายคนนั้นก็ผลักนางให้ออกห่างอีก
พลางบอกวณางเขาใจผิดอีกเช่นกัน

นางมุกดาวลี ยืนงงเพราะไม่เข้าใจอยู่ชั่วครู่ แล้วนางก็พิจารณาดูชายทั้งสองอีกครั้ง
เมื่อนางแลเห็นความจริงก็ตกใจแทบสิ้นสติ นางไต่ตอหัวของคนที่สองผิดเสียแล้ว และไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร
ไต่แต่นั้นร้องไห้และเสียใจเป็นที่สุด

หัวของพราหมณ์รัตนทัตต์ในร่างของคุณากรชายนักรบ กล่าวขึ้นว่า

นางผู้นี้เป็นภรรยาของท่าน"

ฝ่ายหัวคุณากร นักรบผู้กล้า ที่ต่ออยู่กับร่างของพราหมณ์รัตนทัตต์ ก็ปฏิเสธว่า

"ไม่ใช่ นางผู้นี้เป็นภรรยาของท่านต่างหาก"

ชายทั้งสองที่หัวกับร่างอยู่สลับกัน ได้ถกเถียงกันไม่มีทางที่จะยินยอมกันง่ายๆ
ต่างคนต่างไม่ยอมรับนางมุกดาวลีเป็นภรรยา และกล่าววณางเป็นคนโกหก ทุกอย่างกลับวุ่นวายสับสนไปหมด
เวตาลหยุดเล่า และกล่าวว

"ถ้าหม่อมฉันเป็นนางมุกดาวลี หม่อมฉันจะตัดหัวของคนที่สองแล้วต่อใหม่ ให้ถูกต้องตามเดิม
แต่ถ้าพระพรหมท่านไม่เข้าข้างแล้ว ไม่สามารถจะตัดหัวมาต่อใหม่ได้ พระองค์ผู้ฉลาดปราดเปรื่องด้วยปัญญา
พระองค์จะมอบนางให้แก่ชายคนใดเล่าเพคะ"

พระเจ้าวิกรมมหาราช ทรงเปล็ดเปล็นกับนิทานที่เวตาลเล่าถวาย
ทั้งพระองค์ยังไม่พอพระทัยในคำตัดสินปัญหาตางๆ ของเวตาล พระองค์จึงตมเฉลอ รับสั่งด้วยเสียงพิโรธว่า

"เมื่อไหร่จะเลิกปัญญากีบเสียที ก็ถ้าตัดหัวไปต่อใหม่ไม่ได้
ชายคนที่มีหัวเป็นพราหมณ์รัตนทัตต์ จะตมเป็นสามมีของนาง เพราะวิญญูณความรู้สึกรู้จักคิดของมนุษย์นั้น
จะอยู่ที่สมองหาไต่อยู่ในสวณที่เป็นร่างกายไม่ ไต่ผิดเอนา"

เวตาลจึงทูลตอบว่า

"วิญญูณจะอาศัยอยู่ที่แห่งใดก็ไม่สำคัญ แต่ที่แน่ๆ หม่อมฉันตมกลับไปอาศัยอยู่ที่ตมโนศก
พะยะคะ ฮะๆๆๆๆ เอ๊กๆๆๆ ฮะ ฮะ"

พูดเท่านั้นแล้ว เวตาลก็ลอยออกจากยามลอยหายไปกับความมืด

พระเจ้าวิกรมมหาราชจึงพาพระราชบุตร ย้อนกลับไปตมโนศกและปลดเจ้าเวตาลลงมาอีกครั้ง
พลางรับสั่งว่า

เชิงจงเล่านิทาน ให้ข้าฟังอีกเรื่องเตี๋ยวันนี้ แล้วมาคอยดูกัน ไต่เจ้าเล่ห์"